

Силабус навчальної дисципліни Соціологія

підготовки	бакалавра <small>(назва освітнього ступеня)</small>
спеціальності	122 «Комп'ютерні науки» <small>(назва спеціальності)</small>
освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» <small>(назва освітньої програми)</small>	

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет	інформаційних технологій та механічної інженерії
Кафедра	філософії
Контакти кафедри	Каб. 706(сьомий поверх висотного корпусу), телефон 4-42, ел. адреса:kerimova.anzhelika@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Савош Г.П., к.с.н., доцент
Контакти викладачів	galinasavos7@gmail.com 0672766053
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/MEX/K2/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/KONS.2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Кому і для чого потрібні знання про суспільство?

- Сучасне українське суспільство потребує від студента – майбутнього спеціаліста – не тільки глибокої професійної підготовки за обраним фахом, але й соціальної компетентності, яка стає основою його громадянської позиції. Засвоєння знань з соціології дає можливість під новим кутом зору, у новому світлі побачити знайомі всім буденні відносини між людьми та їх об'єднаннями. При цьому повинно скластися соціологічне бачення дійсності, виникнути цікавість до вивчення соціальних проблем сучасності. отримання цілісного уявлення по соціальну, політичну, економічну та духовну сферу суспільного життя.

	Години	Кредити	Семестр
			III
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
лекції	30		30
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	-		-
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	10		10
підготовка до контрольних заходів	15		15
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	15		15
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни передбачає формування у студентів умінь використовувати соціологічний підхід як важливий засіб та дійовий інструмент аналізу складних проблем у всіх сферах життя, а головне - в діяльності виробничих організацій. отримання цілісного уявлення по соціальну, політичну, економічну та духовну сферу суспільного життя. отримання цілісного уявлення по соціальну, політичну, економічну та духовну сферу суспільного життя.

Завдання вивчення дисципліни «Соціологія» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів соціологічної науки, її категорій та законів;
- розвинути у студентів соціологічне мислення і соціологічну уяву;
- формування у студентів навичок приймати і реалізовувати рішення, спрямовані на оптимальне функціонування і розвиток суспільних відносин.
- розкриття специфіки соціальних відносин і процесів в Україні.

Пререквізити дисципліни: «Історія і культура України», «Філософія», «Етика та естетика»

Постреквізити дисципліни: «Політологія», «Історія політичної думки», «Психологія управління».

Компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність розуміти цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини в Україні, захищати та відстоювати їх.
- Вміння дотримуватися моральних, культурних, правових та наукових цінностей суспільства та ведення здорового способу життя.
- Здатність до застосування методів наукового пізнання.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням, генерувати нові ідеї.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність діяти соціально відповідально, патріотично на основі етичних принципів, прагнення до збереження територіальної цілісності України.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

- **ПР18.** Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.
- **ПР19.** Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.
- **ПР20.** Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.
- **ПР22.** Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище					
1.Предмет соціології, її сутність, функції, структура. Місце соціології в системі суспільних наук.	5	2			3
2.Становлення соціології та основні етапи її розвитку.	5	2			3
3.Методи соціологічних досліджень.	5	2			3
4.Суспільство як соціальна система.	5	2			3
5-6.Соціальна структура суспільства.	8	4			4
7.Соціальна стратифікація та соціальна мобільність.	5	2			3
8.Особистість в системі соціальних зв'язків.	4	2			2
9.Соціальний статус та соціальні ролі особистості.Сутність процесу соціалізації.	4	2			2
10.Спеціальні та галузеві соціології.	4	2			2
11.Класифікація спеціальних соціологічних теорій.	6	2			4
12.Соціологія молоді та сім'ї.	6	2			4
13.Соціологія екології.	4	2			2
14.Соціологія освіти.	6	2			4
15.Економічна соціологія.	8	2			6
Написання та захист реферату.	15				15
Разом за змістовим модулем 1.	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1.Предмет соціології, її сутність, функції, структура. Місце соціології в системі суспільних наук. Основні теорії соціології.	https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library . Електронна бібліотека
2.Становлення та основні етапи розвитку соціології. Історія становлення і розвитку соціології у світі та Україні.	Державного вищого навчального закладу
3.Суспільство як соціальна система. Основні етапи та тенденції розвитку соціологічної думки.	«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».
4-5.Соціальна структура суспільства. Інституціоналізація життя суспільства.	
6.Соціальна стратифікація та соціальна мобільність.Соціологія аліх груп.	
7.Особистість в системі соціальних зв'язків. Соціалізація. Девіантна поведінка.	
8.Соціальний статус та соціальні ролі особистості. Соціальні відносини і структурування нерівності в суспільстві.	
9. Спеціальні та галузеві соціології. Класифікація спеціальних соціологічних теорій.	

10. Соціологія конфлікту. Соціологія культури.	
11. Соціологія освіти. Соціологія сім'ї та молоді.	
12. Економічна соціологія. Соціологія праці та управління.	

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: усний, письмовий.

Змістовий модуль 1. Політика як суспільне явище

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект лекцій	10
3	Конспект самостійної роботи (першоджерел)	20
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20
5	Підготовка, виконання та захист реферату	15
6	Виконання контрольної роботи поточного контролю	20
		100

Бали за конспект:

10-9 – конспект з «Соціологія» охайний та містить весь лекційний матеріал та самостійно виконану роботу;

8-5 – конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи;

4-1 – конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та самостійної роботи.

Бали за конспект самостійної роботи (опрацювання першоджерел).

20-19 - глибоке розуміння певних розділів та правильно викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, засвоїв основну й додаткову літературу.

18-15 – засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, повністю засвоїв навчальний матеріал але не наводить практичних прикладів у контекст і тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій.

10-6 – неповний конспект, неповне розкриття питання; поверхневі знання, суттєві помилки.

5-1 – відсутня більша частина матеріалу, конспект неохайний, не володіє загальною інформацією. Студент поставився до роботи формально.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях та над якими студент працює самостійно.

20-19 - студент добре опрацював весь матеріал з глибоким його усвідомленням, добре орієнтується у даному курсі;

18-11 - конспект майже повний, але студент не володіє інформацією в повному обсязі;

10-6 - в конспекті відсутні деякі теми і відповідно студент знає не весь матеріал;

5-1 - відсутня більша частина матеріалу, студент поставився формально і не опанував матеріал.

Підготовка, виконання та захист реферату:

15-19 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел.

18-6 - реферат містить помилки у оформленні; студент в цілому орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє матеріалом.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється у 20 балів. Проводиться контрольна робота у формі тестів, які містять 10 завдань, кожна правильна відповідь - 2 бали, неправильна – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума показників змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок відпрацювання пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття, до поточного контролю не допускаються.

Студенти несуть відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. При виявленні плагіату в рефераті робота вважається повністю не зарахованою. У разі виявлення списування (виконання аудиторної письмової роботи із залученням зовнішніх джерел інформації, заборонених до використання: шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо) і фальсифікації (представлення контрольної роботи, яка виконана іншими особами, як власної) під час контрольного заходу студент відсторонюється від участі в ньому або отримує незадовільну оцінку.

Відповідальність здобувачів освіти за порушення принципів академічної доброчесності передбачає:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення дисципліни вимагає від студентів обов'язкового відвідування лекційних занять. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнень, обов'язкове відключення телефонів та ін.).

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили. Визначаються норми дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, порядок зарахування пропущених занять тощо.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Захарченко М. В. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) / М. В. Захарченко, О. І. Погорілий. – К.: Либідь, 1993
2. Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / В. В. Кривошеїн, О. Ю. Висоцький, В. В. Ніколенко та ін.; за заг. ред. професора В. В. Кривошеїна. – Том 1. – Д.: Видавництво ЛізуновПрес, 2018. 292 с. 5
3. Піча В. М. Соціологія: Загальний курс: Навч. посіб. — К., 2000
4. Погорілий О. І. Соціологічна думка ХХ століття: Посібник. – К.: Наукова думка, 1996
5. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Укл.: В. І. Волович, В. І. Тарасенко, М. В. Захарченко та ін.; Під заг. Ред. В. І. Воловича. – К.: Укр. Центр духовн. культури, 1998. – 736 с
6. Соціологія: Підручник для студентів вищих начальних закладів / За ред. В. Г. Городяненка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 560 с.
7. Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / В. В. Кривошеїн, О. Ю. Висоцький, В. В. Ніколенко та ін.; за заг. ред. професора В. В. Кривошеїна. – Том 1. – Д.: Видавництво ЛізуновПрес, 2018. 292 с. 5
8. Студент ХХІ века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций: монография ; под общ. ред. ист. н. В.И. Астаховой. Харьков, Издательство. НУА, 2010. 401 с.
9. Соціологія культури: Навч. посібник. // О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін.; за ред. О. М. Семашка, В. М. Пічі. – К.: «Каравела», Львів: «Новий Світ» – 2000. – 334с
10. Соціологія / За заг. ред. проф. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. — К. - 1998. – 624с. 192 с.
11. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій / Н. Черниш. – Львів.: Кальварія. – 2003. – 544с

Допоміжна

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки: Пер. з франц. – К.: Юніверс, 2004.
2. Гідденс Е. Соціологія / Пер. з англ. – К.: Основи, 1999.
3. Жоль К.К. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2005.
4. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) – К.: Либідь, 1993
5. Історія політичної думки: підручник у 2-х томах / За заг. ред. Н.М. Хоми; [Т.В. Андрущенко, О.В. Бабкіна, І.Ю. Вільчинська]. - Львів.: Новий Світ-2000, 2017. - Т. 1.: Від зародження до початку ХХ ст. - 404 с.; Т. 2.: ХХ - початок ХХІ ст. - 404 с.
6. Козловець Є.А. Соціологія: Словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006.
7. Кондратик Л.Й. Історія соціології України в іменах. – Луцьк, 1998.
8. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Лібра, 2000.
9. Рущенко І.П. Загальна соціологія: Навч. посібник для вузів. – Харків, 2004

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний веб-сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України <http://www.portal.rada.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Соціологічної асоціації України <http://www.sau.kiev.ua/>
5. Офіційний сайт Інституту соціології Національної Академії Наук України <http://www.i-soc.com.ua/institute/> -

6. Бергер П. Приглашение в социологию: гуманистическая перспектива/ Пер. с англ. О.А. Оберемко под ред. Г.С. Батыгина. М.: Аспект-Пресс, 1996
<http://www.soc.univ.kiev.ua/LIB/PUB/B/BERGER/berger.pdf> -

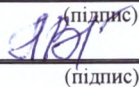
7. Електронна бібліотека Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>.

Розробник _____

Галина САВОШ

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Наталя ВЕЛЬМАГІНА

Силабус затверджено на засіданні кафедри філософії
(назва кафедри)

Протокол від « 28 »червня 2022 року № 14

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛИЙ